

AHİLER Vefayı Kuşanmak,
USTAM Sporda, Sanatta, Ahlakta
Kısa Filmlerimiz

ESDER'in
Ahilik Kampı
Coşkuyla Gerçekleşti

ESNAF VE SANATKARLAR DERNEĞİ YAYIN ORGANI

KEPENK

EYLÜL-EKİM 2021 | YIL: 17 SAYI: 96 | ÜCRETSİZ

ISSN 1306-2778

AHİLİK; İki Kanatlı Kalkınma

Ahlak ve
Maneviyat

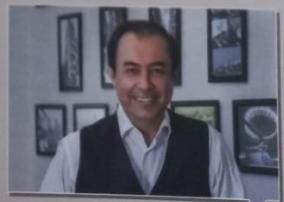
Üretim ve
Paylaşım

Albayrak Holding CEO'su
Prof. Dr. Ömer BOLAT
Helal olan 1, haram olan 2'den
daha büyüktür.

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı
Ali KOPUZ
Ahilik, güncel sorunlara
çözüm sunabilir.

Nuh Çimento Grubu CEO'su
K. Gökhan BOZKURT
Kültürel değerlere bağlılık kalkınmanın
en büyük anahtarıdır.

KAPİTALİZME KARŞI AHİLİKTE İKTİSADİ DÜŞÜNCE

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ, İKTİSADİ VE İDARİ
BİLİMLER FAKÜLTESİ İKTİSAT BÖLÜM BAŞKANI
PROF. DR. MEHMET KARAGÜL

EKONOMİK SİSTEM VE DİN OLARAK KAPİTALİZM

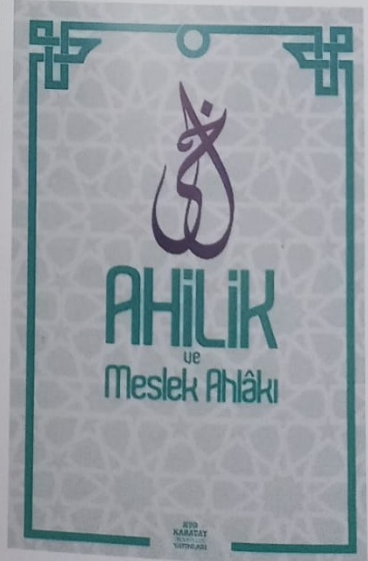
İnsanın varoluş gayesi, Yaratan'ına kulluk yapmak olmasına rağmen; bugün özgürlük, özel mülkiyet, serbest piyasa ya da rekabet diyerek onure edip hayatımızın yörüngesi haline getirdiğimiz kapitalist sistem için insan, patronunun sermaye birikimine üreterek ve/veya tüketerek katkı yapabildiği ölçüde değerlidir! Dolayısıyla böyle bir anlayışın ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyal yapıda insanların önemli bir bölümü zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecek gelirden yoksun bırakılırken, kapitalizmden nemalanan aşırı zengin

küçük bir azınlığın da kaygı, endişe ve korku dolu hayatlarında mutlu ve huzurlu olabildiğini söylemek mümkün değildir.

İnsanlığın refahı ve güvenliği için bireyin değil toplumun refahını, birikimi değil paylaşımı öngören Ahiliğin değerleriyle milletimizin yeniden tanışmasının zaruret arz ettiği muhakkaktır.

KAPİTALİST ANLAYIŞA KARŞI, AHİLİĞİN İKTİSADİ İLKELERİ

İslam inancının ürettiği kültürün, pratik hayatta başarıyla uygulanışına güzel bir örnek olan Ahilik Teşkilatı, öncelikle iyi bir insan

modelini ve bundan müteşekkil olan mükemmel bir toplumu gaye edinmiştir. Söz konusu sistemin hedeflediği insan modelini; içinde yaşadığı toplumla uyumlu ve ona karşı sorumluluklarının bilincinde, dini ve dünyevi ilimlerle donanımlı, ahlaki konularda zafiyet göstermeyen, sosyal sorumluluk anlayışı ile sürekli üreten, bireyler olarak tanımlamak mümkündür.

Ahilik bireylerden ait olduğu toplum için faydalı olmayı beklerken, her ne surette olursa olsun güçlüden yana olan Kapitalizmin tek hedefi, hiçbir ahlaki değer gözetmeden kar maksimizasyonu ile sermaye birikimine oluşturmaktır.

Bu yaklaşım doğrultusunda, Ahilik ve kapitalizmin iktisadi ilkelerini karşılaştırmalı bir şekilde ele almanın konunun anlaşılabilirliğine katkı yapacağı muhakkaktır.

Amaç: "Kar Maksimizasyonu"

Olursa: Bugün işletmelerin tek hedefi karlılık olduğundan, yapılan işin topluma nasıl bir fayda sağladığı, hatta zararına sebep olup olmadığı yeterli, hatta hiç konu edilmemektedir. Ayrıca tek hedef karlılık olunca; pek çok gayri ahlaki ve yasa dışı faaliyet, çok sayıda insan için daha cazip hale gelebilmektedir!

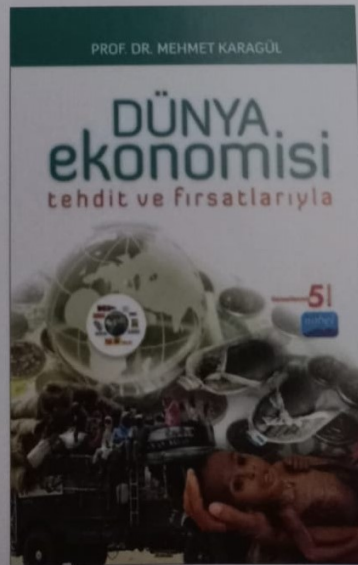
Hedef: "Faydanın Çoğalması" Olunca:

Ahiliğin iktisadi faaliyetlerdeki amacı, insanlığın hatta bütün canlı varlığın hayatiyetini sürdürmesine katkı sağlamaktır. Bir başka ifade ile "yaşat ki yaşayasın" düşüncesine hizmet etmek Ahiliğin asli yaklaşımını oluşturmaktadır. Ahi ihtiyacı olan geliri, topluma yararlı faaliyetlerden temin etmek suretiyle helal bir şekilde kazanmanın huzurunu elde edecektir.

Bu çerçevede Kapitalist sistem İktisadın ahlaki yoktur demesine karşılık, Ahilik kültüründe ekonomik faaliyetlerin mutlak surette

“ Ahilik bireylerden ait olduğu toplum için faydalı olmayı beklerken, her ne surette olursa olsun güçlüden yana olan Kapitalizmin tek hedefi, hiçbir ahlaki değer gözetmeden kar maksimizasyonu ile sermaye birikimine oluşturmaktır.

ahlaki değerlere bağlı olması şart koşulmuş, yasadışı ve gayri ahlaki yollarla, insanlara zararı olabilecek ürün ve hizmetlerin üretilmesi ve ticaretinin yapılması yasaklanmıştır.

«Sermaye» Endeksli Ekonomiden «İnsan» Merkezli İktisada:

İktisadi faaliyetlerde asıl hedef insanı yaşatmak olmasına karşılık, kapitalist sistem üretime emeğiyle katılan insanı, karı düşürücü gereksiz bir maliyet unsuru olarak ele almaktadır. Oysa işletmeler için tek değer karlık değil, bunun yanında ürettiği malın toplum için ne derece ihtiyaç olduğu kadar, çevreye olan maliyeti ve çok daha önemlisi istihdama olan katkısı da ayrıca dikkate alınmak zorundadır.

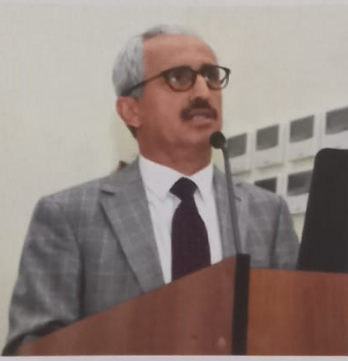
Sermaye Birikimine, (İddihar) Karşı Paylaşım:

K. Galbraith'in belirttiği üzere, bugünkü kapitalist piyasa ekonomisi esasta üretim sorununu çözmüş olmasına rağmen, bölüşüm sorununu çözememiştir (Ölmezöğluları, 2003; 86). Böyle bir adaletsizliğe neden olmamak için Ahilik, ihtiyaç dışı fazla sermayenin saklanması, iddiar edilmesini men etmiştir (Karagül, 2012; 5).

Rekabet mi, Dayanışma mı?

Neo liberal sistemin temel ilkesi olan serbest rekabetin; atomize, homojenlik, mobilite ve açıklık şeklindeki ön şartları oluşmadan milli ve milletlerarası piyasalarda uygulanması, gücünün karşısında zayıfın ezilmesine neden olmaktadır. Oysa Ahiliğin hedefi, güçlüye karşı zayıfı koruyabilmek için toplumda yardımlaşmayı ve işbirliğini tesis etmektir. Bunu da orta sandığı olarak ifade edilen yardımlaşma sistemiyle hayata geçirilmiştir.

Ahilikte Üretim ve Tüketim: Ahilik, iktisadi hayata üretim ağırlıklı yaklaşmıştır. Çünkü toplumların varlığının teminatı, tüketime değil, üretime bağlıdır. Bu nedenle tüketim konusunda azla yetinmeyi kanaatkâ

“ Ahilikte Üretim ve Tüketim: Ahilik, iktisadi hayata üretim ağırlıklı yaklaşmıştır. Çünkü toplumların varlığının teminatı, tüketime değil, üretime bağlıdır. Bu nedenle tüketim konusunda azla yetinmeyi kanaatkâr olmayı tavsiye eden Ahilik, kaliteli ve ihtiyaç gereği olan üretim konusunda ise mütevazı olmayı hiçbir şekilde kabul etmemektedir.

olmayı tavsiye eden Ahilik, kaliteli ve ihtiyaç gereği olan üretim konusunda ise mütevazı olmayı hiçbir şekilde kabul etmemektedir. Çünkü Ahiliğin temeli olan İslam inancındaki “veren el alan elden üstündür” ilkesinin bir gereği olarak, üretimi öne çıkaran Ahilik, esasen mal ve hizmet üretimiyle aşırı kar elde etmeyi değil, toplumun ihtiyaçlarını karşılayıp, devletin gücünü, milletin refahını arttırmayı amaç edinmiştir. Ürünlerin fiyatı ise kullanılan hammadde ve emeğe göre belirlenerek, belli bir kar oranı ile sınırlandırılmıştır (Demir, 2001; 81, 82).

Ahiler için çalışmanın zarureti, alın teri, yani helal kazancın önemi ve her ahinin mutlaka bir meslek sahibi olması şiddetle tavsiye edilmiştir (Erdem, 2008; 65-68). Kapitalist sistemde üretimin tek hedefi kar olmasına karşılık, Ahilikte, üretim, zaruri ve helal ihtiyaçların bir fonksiyonu olarak değerlendirilmiş, bu nedenle ihtiyaçtan fazla ve helal olmayan ürün ve hizmetlerin üretilmesi ve ticaretinin yapılması şiddetle men edilmiştir (Öztürk, 2002; 6).

Ekonomiden ve dünya işlerinden uzak durmak anlamına gelen, “Bir lokma bir hırka” yaklaşımını, üretim bağlamında Ahilik ile bağdaştırmak mümkün olmamakla birlikte, tüketim açısından lüks ve israfa kaçmamak anlamında makul bir yaklaşım olabileceğini söylemek mümkündür.

SÖZÜN ÖZÜ

Toplumların davranış kalıpları, sahip olduğu değer yargılarından beslenmektedir. Dolayısıyla toplumda en azından; **üreten tüketen kadar, susan konuşan kadar, bilen cahil kadar, mütevazı enaniyet sahibi kadar, vefakâr sadakatsiz kadar, ilim sahibi mal sahibi kadar değer görmedikçe yapılabilecek fazla bir şey olmadığı kanaatindeyiz.**

Dolayısıyla mesele, ülkede Ahilik Teşkilatının organizasyon olarak yeniden ihya edilmesi değil, ondaki kültür kotlarının ve değer yargılarının, toplumsal piramidin tepesinden aşağıya doğru benimsenerek, ilgili değerlerin davranışlarımıza şekil vermesine imkân tanınmasıdır. Bu manada, toplum yerine bireyin zenginliğini hedefleyen kapitalist sistemle olan ilişkimizi ve dayattığı iktisadi hayat şekli ve devlet anlayışını yeniden gözden geçirmek zorunda olduğumuz muhakkaktır.

